

Betablokátory a stabilná angina pektoris

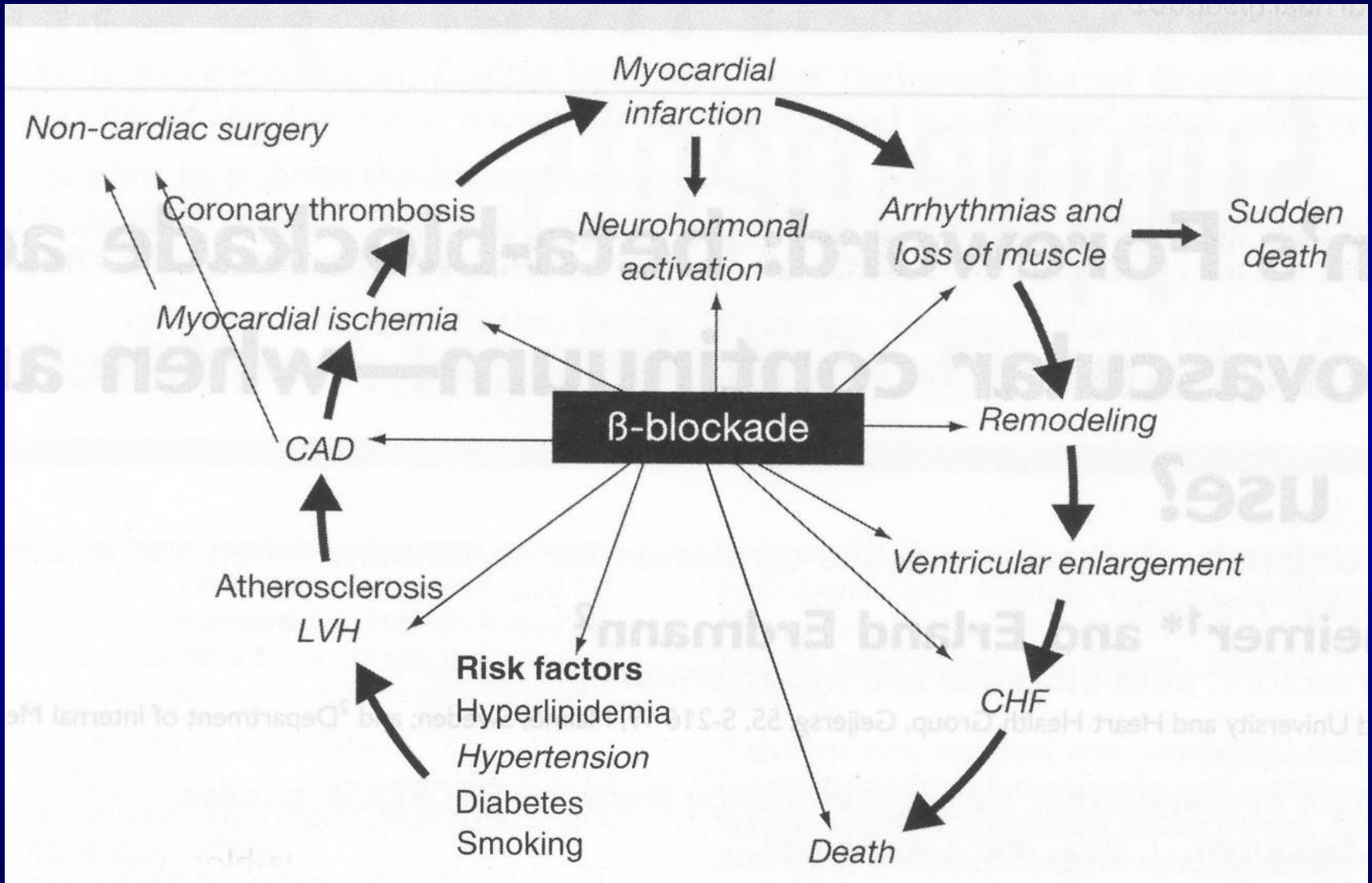
Ján Murín

LFUK a FNsP, Bratislava

Bojnice, dňa 16. októbra 2009

Kongres praktických lekárov

Kardiovaskulárne kontinuum - betablokáda

**Koncept KV kontinua má hlavnú myšlienku
- KV ochorenia/stavy ako „A. pectoris -
infarkt m. - chronické SZ“ sú už pozdnými
komplikáciami progresívneho patologické-
ho procesu.**

Dobrá správa: všade sa dá zasiahnuť

Betablokátory (BB)

*** efektívne ovplyvňujú mnohé úseky KV
kontinua**

. prerušia

. spomalia (progresiu)

**významné: liečba HTN, sekundárna prevencia
pri/po AIM, liečba SZ**

Odstránenie mýtov (nepráv) o bezpečnosti BB v liečbe (KV ochorení)

* absolútne KI

. bradykardia

. hypotenzia

. asthm. br. - zriedkavé v praxi

* „relatívne“? - vyšší vek, komorbidity: DM či ChOChP nie sú KI liečby BB (naopak zisk pacienta je dokonca vyšší)

Hypertonici, ktorí trpia na ICHS a/alebo i na ChSZ, patria k tým pacientom, kde podanie BB je prvou voľbou

Freemantle et al.: Br Med J 1999;318:1730-1737

Smith et al. (AHA/ACC Guide) : Circulation 2006;113:2363-2372

Fox et al.: (ESC Guide on AP) EHJ 2006;27:1341-1381

Oproti iným riečiskám je myokardiálna extrakcia kyslíka temer maximálna v pokoji, činí 75% z obsahu arteriálneho kyslíka

Feigl EO: Physiol. Rev 1983;63:1-18

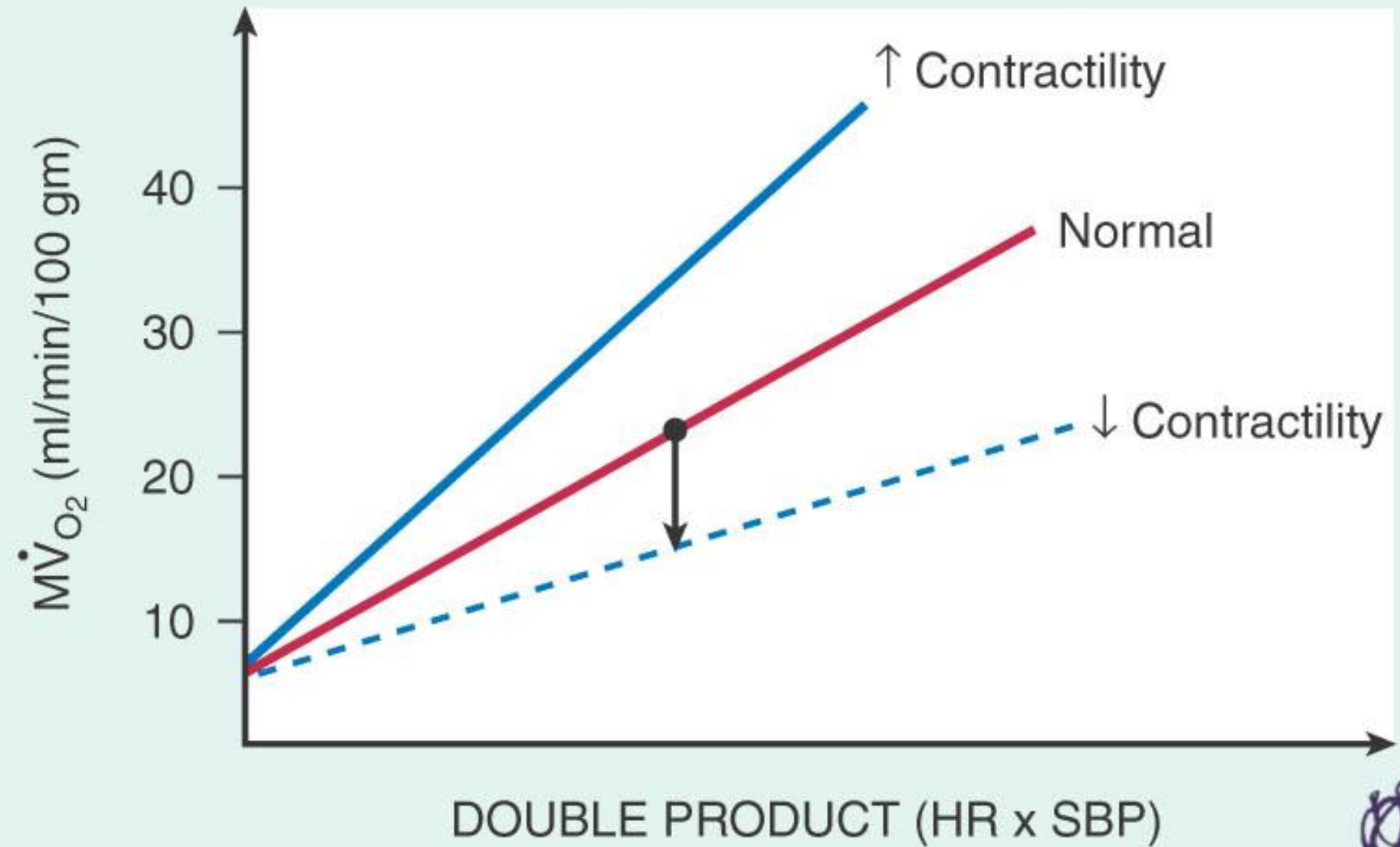
Hlavné determinanty potreby myokardiálneho kyslíka sú

- * systolický TK**
- * srdcová frekvencia**
- * kontraktilita LK**

**asi dvojnásobný vzostup „jedného determinantov“
vyžaduje asi 50% vzostup koronárnej perfúzie**

$$\dot{M}V_{O_2} = CBF (Ca_{O_2} - Cv_{O_2})$$

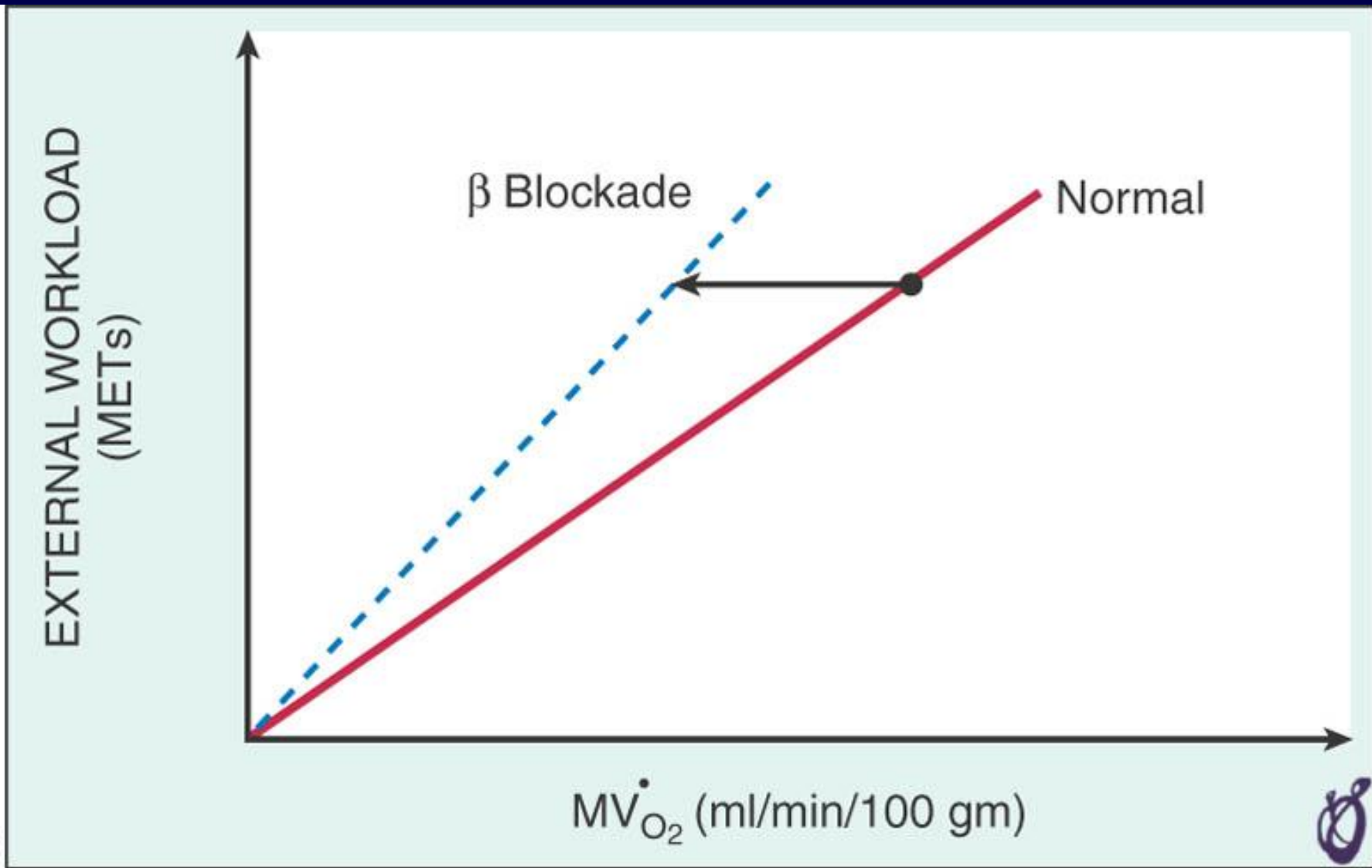

A

DOUBLE PRODUCT (HR x SBP)

B

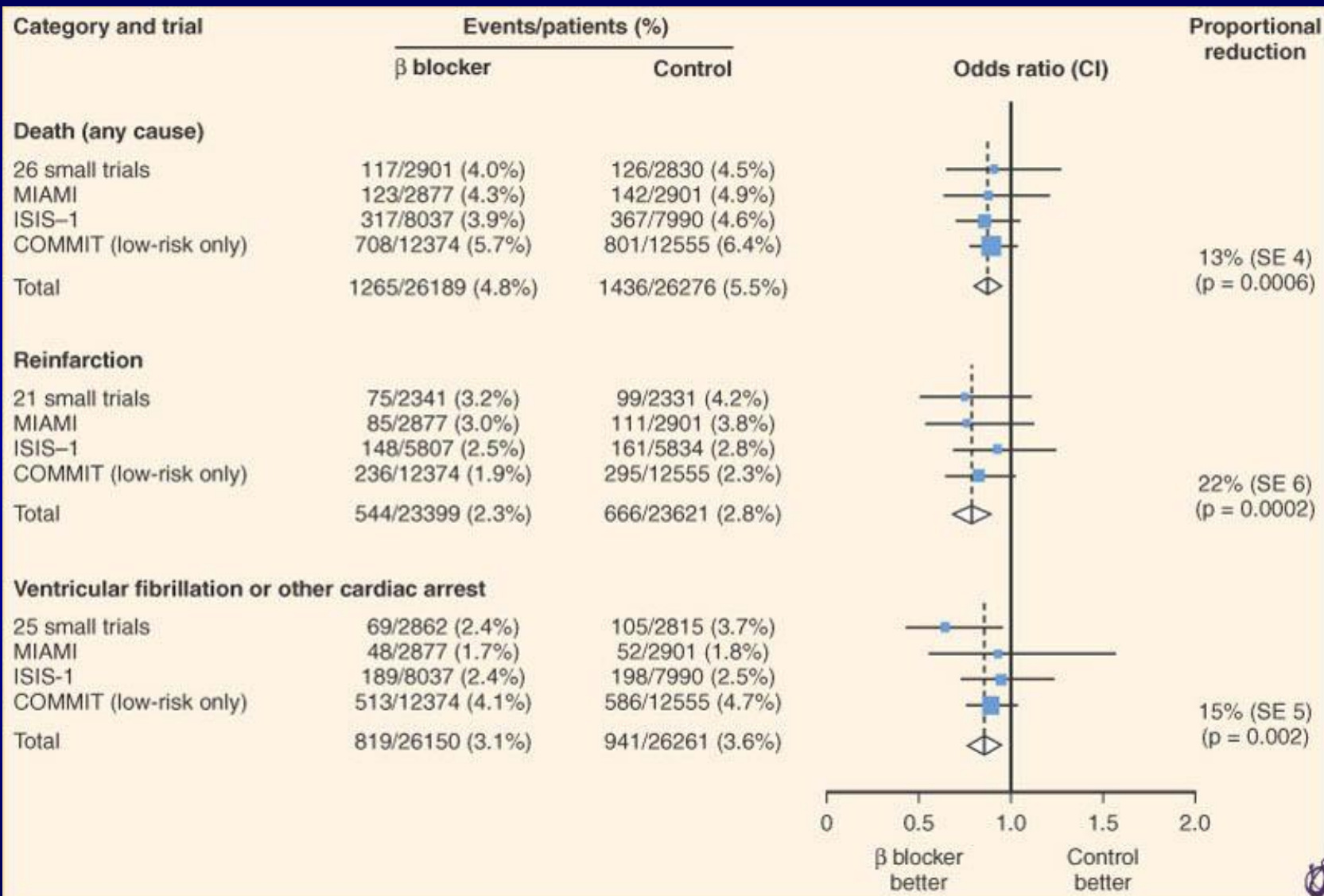

Betablokátory a myokardiálna ischemia

- * pokles intenzity anginózneho bolesti**
- * pokles intenzity aj rozsahu ischemie
(menšie IM ložisko následne)**
- * pokles výskytu arytmií (vážnych, obdobie AKS)**

Sabatine MS: Lancet 2005;366:1587-1589

Význam liečby BB u AIM pacientov

(From Chen ZM, Pan HC, Chen YP, et al: Early intravenous then oral metoprolol in 45,852 patients with acute myocardial infarction: Randomised placebo-controlled trial. Lancet 366:1622, 2005.)

Včasné podanie BB u AIM pacienta

* redukcia:

min. objemu

srdc. frekvencie

krvného TK

* výsledok - ↓ spotreby myokard. kyslíka

(za min., na kontrakciu)

- ↓ bolesti (AP), ↓ arytmií,

↓ menej IM, menší IM

Kontraindikácie podania BB u AIM

- * SF < 60/min
- * TKS < 100 mm Hg
- * stredná/t'ážká LK dysfunkcia
- * periférna hypoperfúzia
- * PQ > 0.24 sec
- * av blok: II°, III°
- * t'ážká ChOChP
- * anamnéza astmy bronchiale
- * t'ážké periférne vaskulárne ochorenie
- * inzulín-dependentný DM

Sekundárna prevencia AIM pacienta

* BB redukujú mortalitu (23%)

- . prevencia NSS (arytmie)**
- . prevencia re-IM**

**osobitne to potrebujú: starší, diabetici, osoby so
srdcovým zlyhávaním, hypertonici (teda
tzv. „rizikovejší)**

dávka: SF okolo 60/min. (55-60/min.)

Výskyt chronickej stabilnej ICHS (AP)

* odhady: 2.5-3% (120-140 tis. na SK)

* Framinghamská štúdia

. životné riziko pre symptomatickú ICHS
po r. 40 života - 49% (m) a 32% (ž)

. viac ako 50% úmrtí spomedzi KV úmrtí ide
na vrub ICHS

Bonow et al.: Circulation 2002;106:1602-1611

Patofyziológia stabilnej (ICHS)

a. pektoris

- * zvýšená kyslíková potreba (tzv. demand AP)**
  - . námaha (fyzický stres)**
  - . emócia (mentálny stres)**

pozn.: práca s rukami nad hlavou

chlad, práca po dobrom jedle

Patofyziológia stabilnej (ICHS) a. pectoris

- * znížená kyslíková dodávka (tzv. supply AP)
  - . obvykle koron. vazokonstrikcia
(dynamická stenóza)
  - . Prinzmetalova (variantná)AP

Pozn.: . BB účinné viac u „demand AP“

. Nitráty a BKK viac u „supply AP“

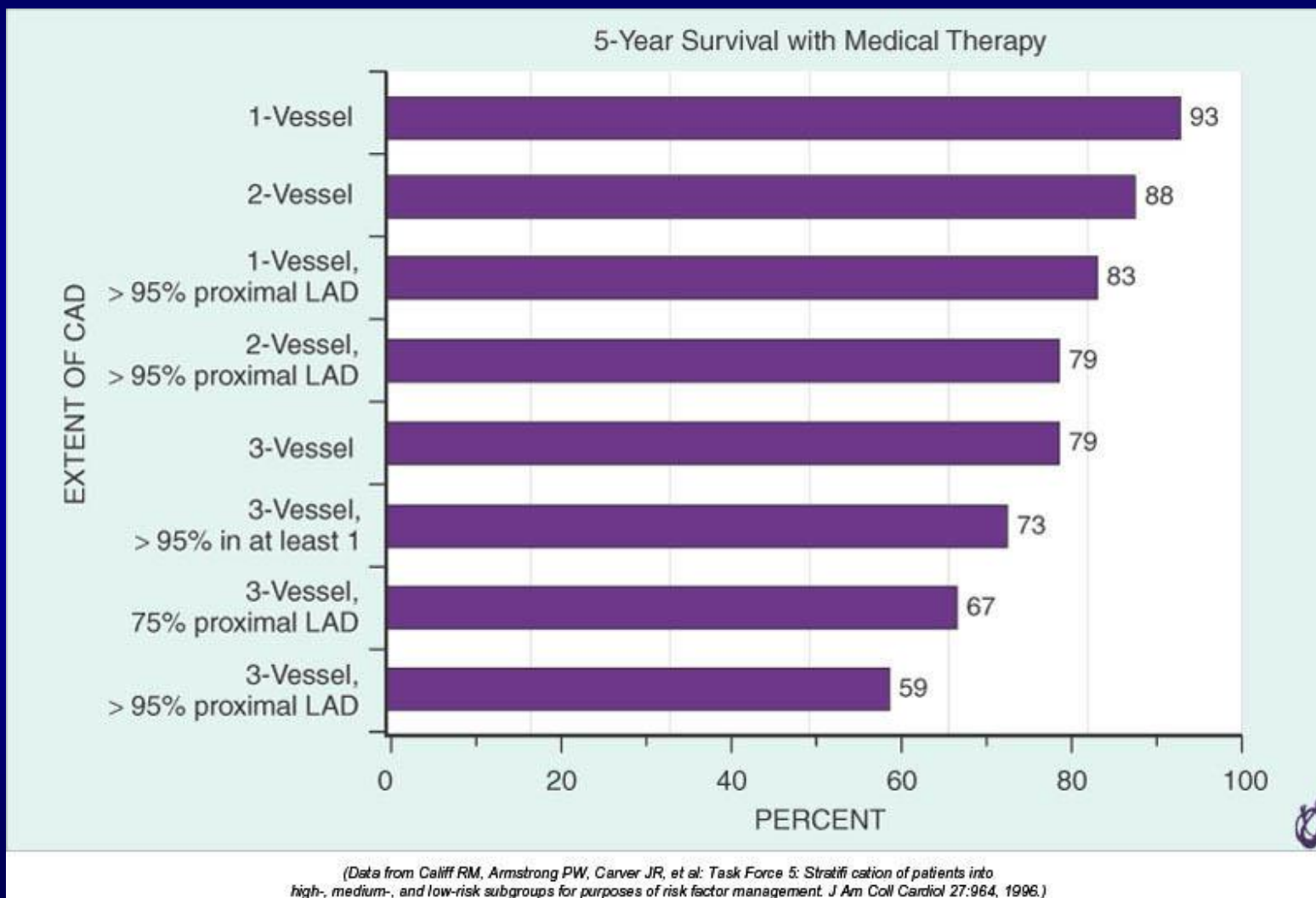
Framinghamská štúdia - prirodzená história pacientov s AP (SAP) pred érou ASA, BB...)

- * priem. ročná mortalita je 4%**
- * dnes (modifikácia RF, ASA-BB...)**
  - . r. 1995 (15 r sledovania kohorty mužov
v strednom veku: 1.7-3.0% (mortalita)
a 1.4% - 2.4% (príhody)**

Gibbons et al. (ACC/AHA Guide): JACC 2003;41:159-168

Braunwald et al.: NEJM 2004;351:2058-2063

Prognóza pacienta so SAP

Liečebný prístup k pacientom so SAP

- * **identifikácia a liečba „asociovaných“ ochorení (vyvolávajú - zhoršujú AP)**
- * **odstránenie/liečenie KVRFs**
- * **obecné, nefarmakologické metódy (životný štýl)**
- * **farmakologická liečba**
- * **revaskularizácia**

Farmakologická liečba SAP

* dominujúce liečivá

. ASA, ACE, statíny (pokles m/m)

* ostatné liečivá

. nitráty, BB, BKK: ↓ symptómy, ↑ záťaž,
nie ↓ morta (áno ako po AIM)

Pozn.: ak SZ (LKD), tak BB ↓ morta

Farmakologická liečba SAP

* ak u hypertonikov používame v liečbe aj BB, tak sa u nich neskôr ako prvý prejav ICHS objaví SAP a nie IM

* je i práca (malá počtom), že BB ↓ morta u SAP

**môj odkaz z praxe: dať BB hypertonikom
s anginóznymi ťažkosťami**

Go et al.: Ann Intern Med 2006;144:229-236

Bunch et al.: AJC 2005;95:827-836

Beta-blokátory u SAP

- * centrálny liek u týchto pacientov
  - . antiischemický efekt
  - . antihypertenzívny efekt
  - . antiarytmický efekt
  - . ↓ m/m u pacientov po AIM
  - . ↓ frekvenciu/trvanie AP epizód, dvihnú prah pre AP

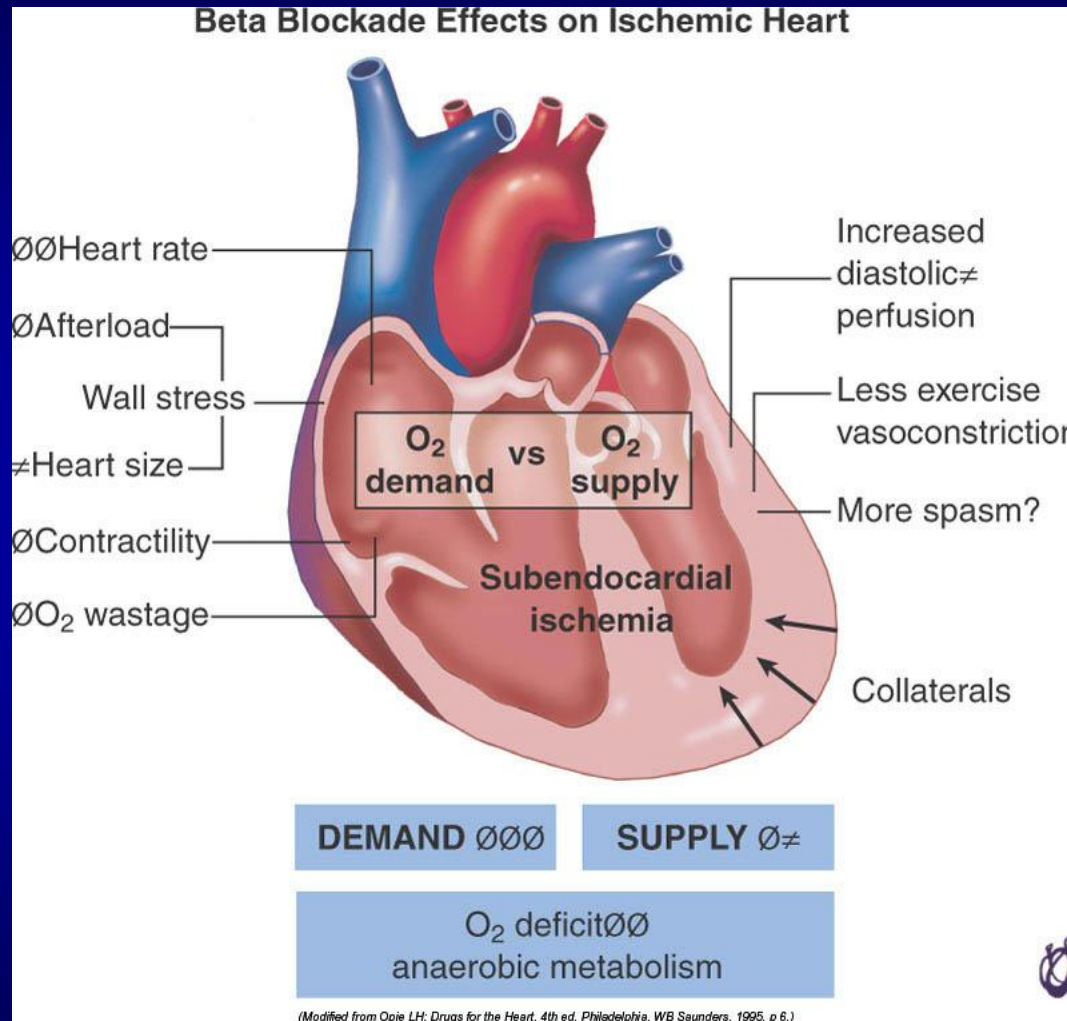

Beta-blokátory u SAP

- * benefit ide hlavne cez ↓ SF
  - . ↓ účinku KA na betareceptory
  - . predĺženie diastoly
- * ↓ TKS pri zát'aži
- * ↓ kontraktility pri zát'aži

Pozn.: ↓ ischémie pri zát'aži, pri strese

Betablokáda a ischemický myokard

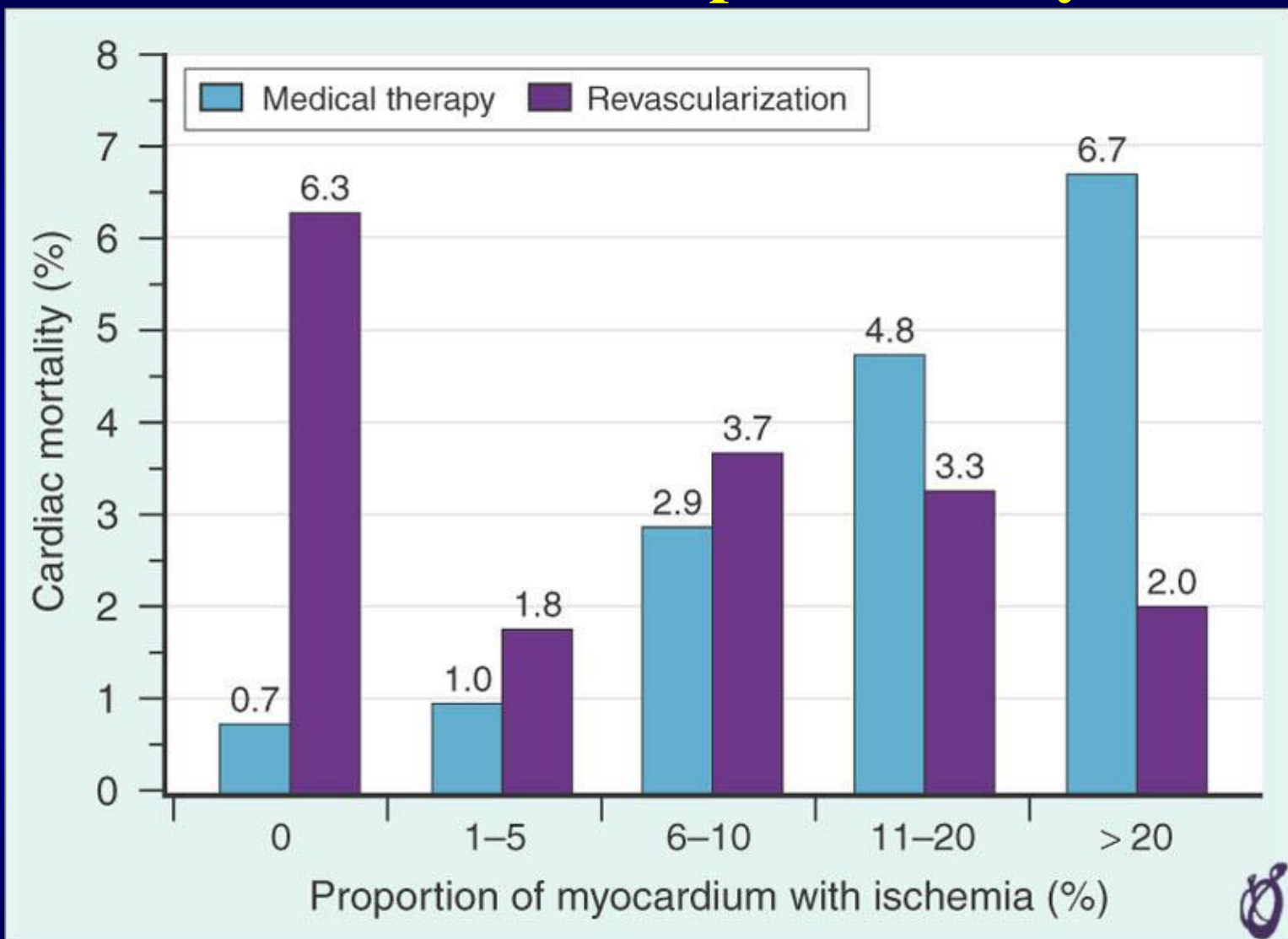
Betablokátory

- * selektivita (len pri nízkej D)
- * ISA: ak pozitívne, nie dobré pre liečbu
- * lipidická rozpustnosť
  - . áno: dobrá GI rezorbcia, metabolizmus rýchly v pečeni, krátky $t/2$, viac CNS NU
  - . nie: ... , vylučovanie obličkou
- * genet. polymorfizmus
- * neprerušovať liečbu náhle

Liečba SAP: kedy BB a kedy BKK?

- * obvykle uprednostníme BB s výnimkou**
  - . asthma (t'ážká ChOChP)**
  - . SSS, s.brady, význ. porucha a-v vedenia**
  - . Prinzmetalova AP**
  - . významné perif. vaskulárne ochorenie**
  - . depresia, poruchy spánku**

Mortalita u SAP podľa liečby

(From Hachamovitch R, Hayes SW, Friedman JD, et al: Comparison of the short-term survival benefit associated with revascularization compared with medical therapy in patients with no prior coronary artery disease undergoing stress myocardial perfusion single photon emission computed tomography. *Circulation* 107:2900, 2003.)